

Brüssel, 24. november 2025
(OR. en)

15792/25

FORETS 127
AGRI 635
ENV 1261
PROCIV 158
FIN 1435

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 14614/25

Teema: Euroopa Kontrollikoja eriaruanne 16/2025 „ELi toetus metsatulekahjude vastu võitlemiseks. Ennetusmeetmete osa on suurendatud, kuid tulemuste ja nende pikaajalise kestlikkuse kohta ei ole piisavalt tõendeid“
– Nõukogu järeldused (17. november 2025)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 17. novembril 2025 toimunud nõukogu 4132. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 16/2025 „ELi toetus metsatulekahjude vastu võitlemiseks. Ennetusmeetmete osa on suurendatud, kuid tulemuste ja nende pikaajalise kestlikkuse kohta ei ole piisavalt tõendeid“.

NÕUKOGU JÄRELDUSED,

milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 16/2025 „ELi toetus metsatulekahjude vastu võitlemiseks. Ennetusmeetmete osa on suurendatud, kuid tulemuste ja nende pikaajalise kestlikkuse kohta ei ole piisavalt tõendeid“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- (1) TULETADES MEELDE oma järeldusi kontrollikoja koostatud eriaruannete läbivaatamise parandamise kohta seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusega¹,
- (2) VÕTAB TEADMISEKS Euroopa Kontrollikoja eriaruande 16/2025 „ELi toetus metsatulekahjude vastu võitlemiseks. Ennetusmeetmete osa on suurendatud, kuid tulemuste ja nende pikaajalise kestlikkuse kohta ei ole piisavalt tõendeid“ ning TUNNISTAB selles esitatud soovitusi;
- (3) MÄRGIB ELi elanikkonnakaitse mehhanismi tähtsust ja JÄÄB OOTAMA kontrollikoja tulevast auditit ELi elanikkonnakaitse mehhanismi kohta;
- (4) PEAB TÕSISELT MURETTEKITAVAKS JA KAHETSUSVÄÄRSEKS, et metsatulekahjud ning metsa- ja maastikupõlengud üldisemalt põhjustavad jätkuvalt inimohvreid;

¹ 7515/00 + COR 1.

- (5) MÄRGIB murega metsatulekahjude tõsist negatiivset sotsiaalset, majanduslikku ja keskkonnamõju kogu ELis ja nendib, et metsatulekahjude sagedus, mastaap ja arv on endiselt suur – kontrollikoja aruande kohaselt toimub ELis üle tuhande metsatulekahju aastas, milles saab igal aastal kahjustada keskmiselt 353 000 hektarit –, ning et 2025. aastal on 2100 metsatulekahjus saanud kahjustada juba üle miljoni hektari²;
- (6) TUNNISTAB, et metsatulekahju riski määrab väliste tegurite (nt maa majandamine, ilm, inimesed, kliimamuutused) ja metsaga seotud tegurite (nt metsa struktuur ja seisund, topograafia, kergesti süttiva taimse materjali rohkus) kombinatsioon; RÕHUTAB, et kliimamuutused on suurendanud metsatulekahjude riski kogu Euroopas;
- (7) JUHIB TÄHELEPANU seosele maa kasutamata jätmise, kergesti süttiva taimse materjali akumulereerumise ja maastiku suurema homogeensuse vahel, mis tõstab metsa- ja maastikupõlengute riski ning suurendab metsatulekahjude sagedust, mastaapi ja tõsidust;
- (8) TOONITAB, et inimtegevus on märkimisväärne metsatulekahjusid soodustav tegur, ning LEIAB, et teadlikkuse suurendamine, haridus ja sihipärane teavitamine võivad olla peamised ennetusmeetmed süttimiste arvu vähendamiseks ja metsatulekahju riski leevendamiseks;
- (9) TULETAB MEELDE oma järeltõlge, mis käsitlevad ELi uut metsastrateegiat aastani 2030,³ milles kutsutakse komisjoni üles tegema tihedas koostöös liikmesriikidega tõsisemat tööd riskijuhtimise valdkonnas seoses loodusõnnetuste ja metsi häirivate tegurite, eelkõige metsa- ja maastikupõlengutega, ning kliimamuutustega kohanemise valdkonnas, et töötada välja struktureeritud ja integreeritud lähenemisviis;

² https://joint-research-centre.ec.europa.eu/projects-and-activities/natural-and-man-made-hazards/fires/current-wildfire-situation-europe_en.

³ 13537/21.

- (10) RÕHUTAB liikmesriikide haldusasutuste ja sidusrühmadega tehtava tõhusa koostöö ja nendega sisse seatud kogemuste jagamise platvormide tähtsust; MÄRGIB sellega seoses ÄRA Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi (Forest Europe) käimasolevat tööd, sealhulgas poliitikaülevaadet „Reducing wildfire risk in Europe through sustainable forest management“ („Metsa- ja maastikupõlengute riski vähendamine Euroopas metsa kestliku majandamise kaudu“) ja üleeuroopalise metsadega seotud riski käsitleva rahastu (Forest Risk Facility (FoRISK)) loomist;
- (11) RÕHUTAB liikmesriikide metsahaldusasutuste ning kodanikukaitse-, tuletõrje- ja päästeasutuste vahelise koostöö vajadust;
- (12) RÕHUTAB, et on tähtis, et ELi ja riiklike õigusaktide raames oleksid olemas tõhusad ja lihtsustatud haldus- ja finantsmenetlused, mis võimaldavad tõhusalt toetada õiguslikke, õigeaegseid ja tulemuslikke ennetus- ja reageerimismeetmeid kõigis metsades, eelkõige mõjutatud ja suure riskiga piirkondades;
- (13) TOONITAB metsa kestliku majandamise olulist rolli metsade kliimamuutustega kohandamisel ning metsade mitmesuguste riskide, sealhulgas metsatulekahjude suhtes vastupanuvõime säilitamisel ja suurendamisel;
- (14) TUNNISTAB, et metsade vastupanuvõimet tulekahjudele ja tulekahjude ennetamist saab parandada, näiteks nõuetekohase riskijuhtimise, metsa kestliku majandamise tavade ja maastikuplaneerimise kaudu, tunnistades samal ajal, et nende puhul kasutatakse riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil erinevaid lähenemisviise; sellega seoses RÕHUTAB metsade ja metsa majandamise lähenemisviiside mitmekesisust ja eripära liikmesriikides ja nende vahel;
- (15) TUNNISTAB, et metsa- ja maastikupõlengute ennetamise meetmed toovad ulatuslikku ühiskondlikku ja keskkonnaalast kasu paljudes eri sektorites, sealhulgas elurikkuse kaitse valdkonnas;
- (16) PEAB TERVITATAVAKS asjaomaste liikmesriikide ametiasutuste vahel heade tavade jagamist ja teabe levitamist metsatulekahjudega seotud tõhusate meetmete kohta komisjoni metsatulekahjude eksperdirühmas ja alalises metsakomitees;

- (17) RÕHUTAB stabiilsete, kättesaadavate ja piisavate rahaliste vahendite olulisust metsatulekahjude vastu võitlemisel, TOONITADES sellega seoses vajadust tagada rahastatavate meetmete, ennetustegevuse, tavapärase töö ja pideva hooldamise pikaajaline jätkusuutlikkus;
- (18) MÄRGIB, kui oluline on tulemuslikult ja tõhusalt kasutada ELi rahalisi vahendeid, et toetada liikmesriikide jõupingutusi seoses metsatulekahjudega, ning KUTSUB komisjoni ÜLES esitama sihipärasemat teavet rahastamiskõlblike meetmete kohta, et toetada liikmesriike olemasolevate võimaluste paremal ärakasutamisel;
- (19) RÕHUTAB metsatulekahjude ohjamise tsükli tähtsust, sealhulgas piisava metsateede võrgustiku ja muu metsatulekahjudega võitlemiseks vajaliku taristu tähtsust;
- (20) TUNNISTAB, et metsatulekahju risk on metsatulekahjude ennetamisega seotud projektide valimisel peamine kriteerium;
- (21) TOONITADES vajadust tõhusa metoodika järele ja vajadust parandada ennetusmeetmete tõhususe seireks ja hindamiseks kasutatavate andmete kättesaadavust, MÄRGIB, et määrusega (EL) 2021/696 loodud Copernicuse programm pakub avatud ja tasuta juurdepääsu Maa seire andmetele, sealhulgas satelliidiandmetele, millel on kombinatsioonis liikmesriikidelt saadud metsatulekahjude andmetega oluline roll metsatulekahjude ning metsa- ja maastikupõlengute seire ja riskijuhtimise toetamisel;
- (22) RÕHUTAB, et metsatulekahjude ennetamisega seotud projektide puhul on vaja tulemusnäitajaid, mis hõlmavad sisendeid ja väljundeid ning tulemusi ja mõju, et paremini hinnata sekkumisi eri tasanditel ja teha edasise tegevuse jaoks kindlaks süsteemi täiustamise võimalused, võttes arvesse liikmesriikide konkreetseid tingimusi; TOONITAB sellega seoses vajadust tugineda olemasolevatele vahenditele;
- (23) KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES pöörama tähelepanu eriaruande järeldustele ja soovitudele; PEAB TERVITATAVAKS asjaolu, et komisjon kiitis eriaruandele antud vastuses heaks kõik aruande soovitusel, ning KUTSUB ÜLES neid liikmesriikide ning kõigi asjaomaste osalejate ja sidusrühmade osalusel rakendama.